

ZARZĄDZENIE Nr 6/2020
BURMISTRZA BISZTYNKA
z dnia 15 stycznia 2020r.

**W sprawie wprowadzenia Procedury zarządzania ryzykiem w Urzędzie Miejskim w
Bisztynku.**

Na podstawie art. 33, ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2019r. 506 z późn. zm.) oraz art. 69, ust. 1, pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2019r. poz. 869 z późn. zm.) w związku z § 2 ust 2 Zarządzenia nr 8/8/10 Burmistrza Bisztynka z dnia 20 grudnia 2010r. **zarządzam co następuje:**

§ 1

Wprowadzam Procedurę zarządzania ryzykiem w Urzędzie Miejskim w Bisztynku, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Wykonanie zarządzenia powierzam Sekretarzowi Gminy i Miasta.

§ 3

Traci moc Zarządzenie Burmistrza Bisztynka Nr 43/30/2011 z dnia 28 marca 2011r. w sprawie wprowadzenia procedury zarządzania ryzykiem w Urzędzie Miejskim w Bisztynku.

§ 4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

BURMISTRZ
Marek Białkowski

Procedura zarządzania ryzykiem w Urzędzie Miejskim w Bisztyнку.

§ 1

1. Celem procedury jest zapewnienie jednolitych zasad zarządzania ryzykiem w Urzędzie Miejskim w Bisztyнку.
2. Ilekroć w procedurze jest mowa o:
  - a/ urzędzie – należy przez to rozumieć Urząd Miejski w Bisztyнку,
  - b/ referacie – należy przez to rozumieć referaty, samodzielne i wieloosobowe stanowiska pracy w Urzędzie Miejskim w Bisztyнку,
  - c/ ryzyku – należy przez to rozumieć wystąpienie dowolnego zdarzenia, mającego negatywny wpływ na wykonywanie zadań, bądź osiągnięcie celów,
  - d/ czynnika ryzyka – należy przez to rozumieć zdarzenie, działanie, zaniechanie działania, które może spowodować wystąpienie ryzyka,
  - e/ prawdopodobieństwie wystąpienia ryzyka – należy przez to rozumieć częstotliwość wystąpienia zdarzenia objętego ryzykiem,
  - f/ wpływie ryzyka – należy przez to rozumieć skutki wywołane wystąpieniem zdarzenia objętego ryzykiem na realizację zadań i osiągnięcie celów,
  - g/ poziomie istotnego ryzyka – należy przez to rozumieć iloczyn wpływu ryzyka i prawdopodobieństwa jego wystąpienia,
  - h/ akceptowanym poziomie ryzyka – należy przez to rozumieć ustalony w zarządzeniu poziom ryzyka, przy którym nie jest wymagane podejmowanie działań przeciwdziałających ryzyku,
  - i/ zarządzaniu ryzykiem – należy przez to rozumieć proces identyfikacji ryzyka, oceny i przeciwdziałaniu ryzyku, proces monitorowania ryzyka, oraz podejmowanych środków służących jego ograniczeniu,

§ 2

1. Zarządzanie ryzykiem ma na celu poprawę jakości i efektywności zarządzania, oraz ograniczenie ewentualnych skutków niekorzystnych zdarzeń do akceptowanego poziomu, w szczególności:
  - a/ Efektywne zarządzanie zasobami,
  - b/ Zwiększenie prawdopodobieństwa realizacji zadań i osiągnięcia celów,
  - c/ Zapewnienie ochrony majątku,

- d/ Ochronę wizerunku Urzędu Miejskiego w Bisztynku,
  - e/ Zapewnienie kierownictwu urzędu wczesnej informacji o zagrożeniach dla realizacji wyznaczonych celów.
2. Zarządzanie ryzykiem odbywa się według zasad:
- a/ Integracji z procesem zarządzania,
  - b/ Powiązania z celami i zadaniami urzędu,
  - c/ Przypisania odpowiedzialności,
  - d/ Proporcjonalności podejmowanych działań przeciwdziałających ryzyku do jego istotności,

§ 3

1. Proces zarządzanie ryzykiem obejmuje:
- a/ Identyfikację i ocenę ryzyka,
  - b/ Odniesienie ryzyka do akceptowanego poziomu,
  - c/ Ustalenie metody przeciwdziałania ryzyku,
  - d/ Przeciwdziałanie ryzyku,
  - e/ Monitorowanie procesu zarządzanie ryzykiem.
2. Proces zarządzania ryzykiem winien być udokumentowany.

§ 4

1. Przed przystąpieniem do identyfikacji ryzyk mogących wystąpić w poszczególnych komórkach organizacyjnych Urzędu Miejskiego w Bisztynku, należy przeanalizować cele i zadania do realizacji.
2. Do wyznaczonych celów i zadań należy zidentyfikować zdarzenia niepewne – ryzyka, które mogą utrudnić, bądź uniemożliwić ich realizację.
3. Zidentyfikowanie ryzyka należy poddać analizie w celu określenia prawdopodobieństwa wystąpienia danego ryzyka i możliwych jego skutków.
4. Do każdego zidentyfikowanego ryzyka należy wskazać istniejące bądź proponowane mechanizmy kontrolne ograniczające jego wystąpienie.
5. Zidentyfikowane ryzyka należy wprowadzić do „Rejestru identyfikacji, oceny oraz metody przeciwdziałaniu ryzyku, według wzoru stanowiącego załącznik Nr 1 do procedury.

§ 5

Identyfikacji i oceny ryzyka, oraz ustalenia metody przeciwdziałania ryzyku dokonują kierownicy komórek organizacyjnych.

§ 6

1. Przy identyfikacji ryzyka stosowana jest jego kategoryzacja.

a/ Ustala się następujące kategorie ryzyka:

- ryzyko finansowe,

- ryzyko działalności,

- ryzyko zewnętrzne,

- ryzyko dotyczące zasobów ludzkich

2. Przykłady ryzyka mogącego wystąpić w poszczególnych kategoriach przedstawia tabela stanowiąca załącznik nr 2 do procedury.

§ 7

1. Ocena ryzyka polega na określeniu prawdopodobieństwa jego zmaterializowania się, wpływu na realizację celów i zadań, oraz ustalenia jego istotności.

2. Określenie prawdopodobieństwa zmaterializowania się ryzyka polega na określeniu przewidywanej częstotliwości jego wystąpienia w trakcie roku.

Do określenia prawdopodobieństwa zmaterializowania się ryzyka stosuje się skalę ocen: wysokie – 3 punkty, umiarkowane – 2 punkty, niskie – 1 punkt.

3. Określenie wpływu ryzyka polega na określeniu ewentualnych skutków, jakie wywoła wystąpienie zdarzenia objętego ryzykiem na realizację zadań i osiągniętych celów.

Do określenia wpływu ryzyka stosuje się skalę ocen: poważny – 3 punkty, umiarkowany – 2 punkty, niski – 1 punkt.

4. Zasady oceny prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka oraz jego wpływu stanowią załącznik Nr 3 do procedury.

§ 8

1. Na podstawie dokonanej oceny prawdopodobieństwa ziszczenia się ryzyka oraz wpływu ustala się poziomy istotności ryzyka.

2. Ustala się następujące poziomy istotności ryzyka:

a/ Ryzyko poważne – to ryzyko którego iloczyn prawdopodobieństwa wystąpienia zdarzenia oraz wpływu wynosi 6 lub 9 punktów,

b/ Ryzyko umiarkowane – to ryzyko którego iloczyn prawdopodobieństwa wystąpienia zdarzenia oraz wpływu wynosi 3 lub 4 punkty,

c/ Ryzyko niskie – to ryzyko którego iloczyn prawdopodobieństwa wystąpienia zdarzenia oraz wpływu wynosi 1 lub 2 punkty.

§ 9

1. Ryzyko akceptowalne to ryzyko niskie.

2. Ryzyko umiarkowane i poważne przekracza akceptowalny poziom i wymaga podjęcia działań zmierzających do ograniczenia go do akceptowalnego poziomu poprzez

zmniejszenie prawdopodobieństwa jego wystąpienia bądź wpływu – przeciwdziałanie ryzyku.

§ 10

Metody przeciwdziałania ryzyku to:

- a/ Monitorowanie ryzyka – poprzez analizę skuteczności wprowadzanych mechanizmów kontroli wewnętrznej,
- b/ Przeniesienie ryzyka na podmiot zewnętrzny – np. w drodze ubezpieczenia,
- c/ Przesunięcie w czasie – poprzez przesunięcie w czasie działania, które powoduje zbyt duże ryzyko.

§ 11

1. Identyfikacji i oceny ryzyka, oraz ustalenia metody przeciwdziałania ryzyku dokonują kierownicy komórek organizacyjnych, nie rzadziej niż raz w roku.

§ 12

1. Zidentyfikowane ryzyka są umieszczane w „Rejestrze identyfikacji, oceny i przeciwdziałania ryzyku” według wzoru określonego w § 4, pkt. 5 procedury.
2. Odnotowania w rejestrze, o którym mowa w pkt. 1 wymagają zidentyfikowane ryzyka przekraczające akceptowany poziom.

§ 13

Kierownicy referatów, w celu przeciwdziałania ryzykom ustalonym w rejestrach, o których mowa w § 4, pkt. 5, zapewniają stosowanie metod, o których mowa w §10.

§ 14

1. Zidentyfikowane ryzyka oraz ustalone metody jego ograniczania do akceptowalnego poziomu są na bieżąco monitorowane (oceniane) przez:
  - a/ Kierowników referatów, którzy oceniają jego poziom oraz skuteczność stosowanych metod jego ograniczenia,
  - b/ Kierownictwo urzędu w ramach bieżącego zarządzania, w tym w szczególności podczas narad z kierownikami.
2. Wyniki oceny, o której mowa w ust. 1 i 2 są wykorzystywane do poprawy efektywności zarządzania ryzykiem oraz usprawnienia systemu kontroli zarządczej.

§ 15

1. Kierownicy referatów przedkładają Sekretarzowi Gminy:
  - a/ Zidentyfikowane ryzyka odnotowane w rejestrze w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku, na dany rok ,
  - b/ Informacje dotyczące problemów związanych ze zidentyfikowanym ryzykiem – w każdym czasie, jeśli wystąpią.

Rejestr/arkusz identyfikacji, oceny oraz metody przeciwdziałania ryzyku

Lp.	Cel	Zadanie	Ryzyko				Przeciwdziałanie ryzyku	
			Ryzyko (wraz z podaniem kategorii)	Prawdopodobieństwo	Wpływ	Istotność ryzyka	Planowana metoda przeciwdziałania ryzyku	
1	2	3	4	5	6	7	8	
1.								
2.								
3.								
...								

.....

(podpis Kierownika Referatu)

Zasady wypełniania rejestru:

Kolumna	Sposób wypełnienia
1.	Numer kolejny celu, zadania.
2.	Nazwa celu wynikająca z regulaminu organizacyjnego.
3.	Nazwa zadania wynikająca z regulaminu organizacyjnego.
4.	Wskazanie kategorii ryzyka oraz krótki opis jego natury, np. ryzyko finansowe – związane z zapłatą kar pieniężnych, ryzyko działalności – związane z brakiem właściwej komunikacji w pionie i poziomie struktury organizacyjnej
5.	Ocena prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka, w skali: wysokie – 3, umiarkowane – 2, niskie – 1.
6.	Ocena prawdopodobieństwa wpływu ryzyka na realizację celów i zadań, w skali: poważny – 3, umiarkowany – 2, niski – 1.
7.	Poziom istotności ryzyka wynikający z przyznanych ocen prawdopodobieństwa i wpływu (poważne, umiarkowane, niskie).
8.	Wskazanie planowanej metody przeciwdziałania ryzyku, np.: powierzenie odpowiedzialności wyznaczonemu pracownikowi, bieżący nadzór, przeniesienie ryzyka na podmiot zewnętrzny.

Przykłady ryzyka mogącego wystąpić w poszczególnych kategoriach.
Tabela nie określa zamkniętego katalogu ryzyka.

Kategorie ryzyka	
Ryzyko finansowe	
Budżetowe	Związane z planowaniem dochodów i wydatków, dostępnością środków na rachunku, dokonywaniem wydatków i pobieraniem dochodów.
Zamówień publicznych i zlecenia zadań publicznych	Związane z udzielaniem zamówień publicznych lub zlecaniem zadań publicznych podmiotom zewnętrznym, np. ryzyko naruszenia zasad, form lub trybu ustawy Prawo zamówień publicznych.
Oszustwa lub kradzieży	Związane ze stratą środków finansowych bądź rzeczowych w wyniku przestępstwa lub wykroczenia.
Podlegające ubezpieczeniu	Związane ze stratami finansowymi składników majątku w wyniku pożaru, powodzi.
Rzetelności i odpowiedzialności	Związane z zapłatą kar finansowych tytułem np.: odsetek karnych, odszkodowań, kosztów procesowych.
Ryzyko działalności	
Regulacji wewnętrznych	Związane z istnieniem i aktualnością regulacji wewnętrznych.
Organizacji i zarządzania	Związane ze strukturą organizacyjną, organizacją pracy, przekazywaniem obowiązków i uprawnień, np.: ryzyko nieprecyzyjnie określonych zakresów obowiązków, brak formalnego powierzenia obowiązków i odpowiedzialności, brak przepływu informacji, niewłaściwa jakość informacji na podstawie których podejmowane są decyzje.
Kontroli zarządczej	Związane z funkcjonowaniem systemu kontroli zarządczej, np. ryzyko nieskutecznych mechanizmów kontrolnych, ryzyko niedostatecznej kontroli.
Reputacji	Związane z reputacją urzędu, np. ryzyko negatywnych opinii w środkach masowego przekazu.
Systemów informatycznych	Związane z użytkowanymi systemami i programami informatycznymi oraz ochroną danych w sieci, np. ryzyko dostępu do danych przez osoby nieuprawnione, ryzyko awarii systemu, ryzyko niekontrolowanej modyfikacji danych.
Ryzyko zewnętrzne	
Ekonomiczne	Związane z czynnikami ekonomicznymi, np. kursy walut, inflacja.
Infrastruktury	Związane z infrastrukturą np. wyposażenie, baza lokalowa, środki łączności, dostawy energii.
Prawne	Związane ze skomplikowaniem i zmianami prawa oraz niejednolitym orzecznictwem.
Ryzyko dotyczące zasobów ludzkich	
Personelu	Związane z liczebnością i kompetencjami pracowników, np. niewystarczająca liczba pracowników, brak szkoleń.
BHP	Związane ze zdrowiem pracowników i wypadkami przy pracy.

Zasady oceny prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka oraz jego wpływu**Zasady oceny prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka.**

Prawdopodobieństwo	Przesłanki
Wysokie – 3 punkty	Istnieją uzasadnione powody by sądzić, iż ryzyko wystąpi kilkunastokrotnie w ciągu roku.
Umiarkowane – 2 punkty	Istnieją uzasadnione powody by sądzić, iż ryzyko wystąpi kilkakrotnie w ciągu roku.
Niskie – 1 punkt	Istnieją uzasadnione powody by sądzić, iż ryzyko wystąpi jednokrotnie, bądź nie wystąpi w ciągu roku.

Zasady oceny wpływu danego ryzyka na realizację zadań i celów.

Wpływ	Przesłanki
Poważny – 3 punkty	Ryzyko spowoduje poważne straty finansowe, poważne straty posiadanych zasobów, wpłynie negatywnie na reputację jednostki, lub jakość realizowanych zadań. Wystąpienie ryzyka spowoduje trudny proces przywracania stanu poprzedniego.
Umiarkowany – 2 punkty	Ryzyko spowoduje umiarkowane straty finansowe, umiarkowane straty posiadanych zasobów, może mieć wpływ na reputację jednostki lub realizację zadań. Wystąpienie ryzyka może powodować trudny proces przywracania stanu poprzedniego.
Niski – 1 punkt	Ryzyko spowoduje minimalną stratę finansową, minimalną stratę posiadanych zasobów, nie wpłynie na reputację jednostki i jakości realizowanych zadań. Skutki ryzyka można łatwo usunąć.